

Књига, култура и образовање у дигиталном добу

Гордана Стокић Симончић
Универзитет у Београду
Филолошки факултет
Катедра за библиотекарство и информатику
gordana.stokic.simoncic@gmail.com

У седмој и осмој деценији XX века, низ економских стручњака, социолога и писаца настојао је да објасни све уочљивије промене у начину живота појединаца и модалитетима деловања институција и организација, које су најављивале прелаз у нову етапу укупног друштвеног развитка човечанства. Фриц Маклап писао је, 1962. године, о индустрији знања, Питер Дракер је 1969. говорио о економској транзицији и наступајућој економији заснованој на знању, Данијел Бел је 1973. развио идеју о постиндустријском друштву као систему који се доминантно бави услугама, а не производњом материјалних добара, док је Пол Зуровски 1974. први пут употребио синтагму информациона писменост да би означио вештину ефикасног коришћења информација у решавању проблема. Свет, а понајпре његове најразвијеније заједнице, већ су загазили у информационо или дигитално доба.

Упркос евидентним разликама на економском, политичком и културном плану, транзиција је захватила и развијена и неразвијена друштва, а према предвиђањима Питера Дракера, овај транзициони период требало би да траје око стотину година. Као низ темељних промена у домену економије, културе, демографије и политике, транзиција би требало да уобличи нови друштвени модел, да успостави нове односе и нови систем друштвених вредности.

Природно је да се, у доба свеопштих и динамичних промена у окружењу, питамо где је и зашто нестао систем вредности у којем смо рођени. Природно је у Србији, тим више што је она у протеклим деценијама била изложена дубоким политичким и економским кризама, ратним дејствима и изразитом сиромашењу становништва. Најзад, у условима нестабилности, најприроднија је упитаност над судбином књиге, културе и образовања, као делатности чији развој захтева стабилно окружење, стратегијско промишљање и јавно финансирање. Које ће вредности заступати друштво будућности, како ће се читати а како учити, каквим знањима би требало да нас „наоружа“ школа, шта ће се дешавати на пољу друштвености и друштвених интеракција, којим путем до креативне економије, каква је улога библиотека у процесу транзиције, колико смо информационо писмени... само су нека од отворених питања данашњице, а којима се баве аутори у теми 20. броја *Читалишта*.